

Apărături în septembrie — mercurie — vineri și dominește; în septembrie cu serbatori înse numai de done ori.

Pretiul pentru monarchia:

pe unu anu . . . 10 fl. — cr. v. a;

„ dijumetate de anu 5 „ „ „

„ unu patrariu . . 2 , 50 „ „

Pentru România și străinătate:

pe anu 30 franci;

„ dijumetate de anu . . 15 „ „

ALBITA.**Budapest, în 17 maiu n. 1876.**

Cele mai noue descoperiri despre masacrul de la Salonich, arăta faptă crudimea și barbariei turcescă totu mai cumplita. Fetea bulgara, pentru carea s'a intemplatu crance-nulu omoru alu consulilor, se dice că a fost rapita de la parintii ei pentru haremulu guvernului turcu din Salonich, și asiă ajungendu acea feta la gară drumului de feru și vrendu a scapă din ghiarele cavasilo u turci, a strigatu după ajutoriu și a fost scapata de o turma de bulgari, ce prin consululu americanu, bulgaru de neamu, era avisata despre rapire. În consulii cei doi, adeca alu Germaniei și alu Franței, sè fie fost atacati și ucisi chiar în curtea guvernorului basia, unde merseseră ca să se convingă despre adeverată stare a lucrului și resp. despre causă turburării liniștei publice.

La stănuința poterilor mari, autoritățile turcescă candva procesera la prinderea vinovatilor, și se fie prinsu déjà aproape la 300! Firesce sciindu ticalosii de turci, că eu cătu mai multi voru prinde, cu atâtu mai puțini se voru dovedi pecatosi.

O depesă de ieri nă anuncia, că siesse dintră cel prinsi au fostu judecati la mōrte și s'essecutati!

Intr' aceea poterile mari pe intrecute ~~transițiu corabii înormate în mai-tote porturile~~ Turciei europene, mai vertosu despre Asia, par că ar voi prin aceste colose arinate să incingă și isoledie pre turcii din Europa de către mass'a loru cea mare din Asia. Ori-cum, lumea Orientului incepe a senti că alta mana dispune acumă acolo, și u mai multu a lui Andrassy.

Guverniul nou alu României dissolvă Cameră deputatilor, avendu a urmă în celu mai scurtu timpu alegerile pentru alta Camera. Intr' aceea Senatul s'a prorogatu.

La noi aici în Budapest, alalta-ieri pentru a diecea óra dela introducerea nefericitului dualismu din 1867 se intrunira delegatiunile pentru regularea afacerilor comuni, mai specialu pentru votarea bugetului comun. Din subternutul bugetu vedem, că acela se asemenea celui de anu, preliminandu 120 milioane spesse brutto. — *

Din consideratiuni momentóse, amenâram continuarea și inchiajarea descrierii celoru intemplate în și prin sinodulu eparchiale de estu timpu din Aradu; dar remanemu in obligo. — *

Conferintiele diplomatice in Berlinu

avura locu sub impressiunea a loru trei evenimente neprevedute și ne-asteptate de nime, cari deci firesce inaintara forte multa co'ntielegerea representanților celoru trei Imperatii și fecera posibile in scurtu timpu de trei dile unu aranjamentu, ce dora intre alte imprejurări s'ar fi credintu unu lucru forte a nevoie!

Cele trei evenimente au fost: 1.

Ienumeratiuni se facu la si prin anii corespondenti ai nostri, la tote postele, și de a dreptulu la Redactiune, Stationegasse Nr. 1, unde sunt a se adresa tote căte privescu foia. Cele nefrancate nu se printescu, cele anonime nu se publică.

Pentru anunț și alte comunicatiuni de caracteru privat, se raspunde căte 6 cr. de linia; repetările se facu cu pretiu scăditu. Tasseo erariale de 30 cr. v. a. pentru odata, se anticipa.

prorumpere rescolei și în Bulgaria, și inca intr'o mesură foarte considerabilă. 2. uciderea consulilor la Salonich, prin care infricosiatu atentatu alu fanatismului mahomedanu, se descoperi unu pericolu ce la totu momentulu ameninția vieti și avereia creștinilor din Imperiulu otomanu; 3. schimbarea tocmai esecutata de Sultanul în suprêmele demnități și auctorități destatu, punendu-se în loculu personalor pacifice și moderate totu omeni, renunții de fanatismulu, netoleranța și spiritulu resbehicu alu loru!

Facia de aceste intemplamente flagrantă, dlu c. Andrassy, cu tota buna vointă și amici să pentru vecinulu și pote consortele seu Turcu, firesce, déca nu voi să văteme sentiul de umanitate și demnitate alu ambilor Imperatii Alessandru și Vilielmu și a ambilor sei colegi Bismark și Gorciacoff, nu potea de cătu să e pună „stragere gurei“ sale și să se dñe dupa peru, primindu „de nevoie bucurosu“, tête propunerile Russului spriginite și asiă de Neamtiu, ba inca laudandu pre Ddieu, că a moderat pon' la extremu cugetulu lui Gorciacoff, pentru carele organele inspirate tocmai sunt pline de reconosciuntia! Aci se manifestă eminentă diplomatiu nostru magiaru !!

Va să dica: dlu Andrassy se lauda, că a sustinutu essamenulu rigurosu cu deplinu succesu; apoi și professorii sei i lauda talentulu de cea mai buna acomodare; și asiă, dupa tōte căte resufla din multele și lungele conveniri și co'ntielegéri, avemu să ne asteptăm la unu nou spectaclu in Orient, tocmai precum l'am prevediutu și predisunoi, la care adeca primă rola, rolă dataitorului de tactu și pre facia, er nu numai in ascunsu, va avé-o principale Gorciacoff, resp. Russia. Bravo Andrassy!

Ei bine, acuma să resumămu, care propriamente se dice că ar fi nouă programă pentru deslegarea incurcaturelor din Orient?

Representantii celoru trei Imperatii, adeca Bismark, Gorciacoff și Andrassy, se dice că au subscrisu unu Procesu-verba de despre statoririle lor, statoriri cum se insimna expresu, nu numai in principie, ci și in amenunte seu de la iuri; pe temeiul aceluui Procesu verbalu au inchisatu unu tractat de ga-

rantia, prin carele adeca se obligea, a mediloci prin concurintă tuturor poterilor mari, tuturor creștinilor din tiera turcească reformele necesari, egalitatea de dreptu, și securitatea reală pentru introducerea acestora in fapta, și inca pe séma Besniei și a Hertegovinei tocmai după cum le-au cerutu in Sutorina capii insurgentilor in memoriu presentatui lui b. Rodicu.

Conformu acestoru ingagiamente, déjà sambată trecuta principale Gorciacoff s'a inauguratu de mergatoriu inainte, adunandu la Cancelariu lui Bismark pre representantii tuturor poterilor, și cettindu-li unu Memorandum in forma de „nota colectiva“ a sa, a lui Andrassy și Bismark, li comunică cu de amenuntul tōte statoririle si intréga programă de procedere si li ceru eonlucrarea, er pon' la luarea de resolutiune finale, tienerea amenuntelor in secretu.

Intr' atâtă s'ar cuprinde pozituna luata și pasii facuti pona acuma. Ce va mai urmă vom vedé. Aceea insa se susține mortis, că pentru unu casu, de s'ar recere putere fizica, adeca o armata, spre introducerea reformelor, resp. pacificarea părților reseolate, apoi Italia s'ar fi destinat, ca in numele si pe spesele diplomatiei colective să esecute measurele ce se voru astă de lipsa. Cumca acéstă nu e vorba góla, se vede si de acolo, că sambata după médiadi, după ce se inchiajara cele mai susu amentite, dlu c. Andrassy petrecu peste o óra la ambasadorulu Italiei.

Din tōte acestea se vede, că déca intr' adeveru dlu c. Andrassy se bucura de resultatulu conferintelor din Berlinu, apoi elu pote să se bucură numai pentru că causă pacificarii Orientului fù la tata din manele sale, și asiă scapă elu si Austro-Ungaria cu fiasculu de pana acuma!

Că ce urmări si chiar enormi daune pote să aibe pentru Austro-Ungaria mergea nainte a Muscalului in causă Orientului? la acéstă dlu diplomatu magiaru, in perplexitatea in carea se afla la momentu, dora nici n'a ajunsu a se cugetă!

Precandu tōta lumea astfelu cuprinde si sjica cele intocmité la Berlinu, domnii magari guvernamentali s'an pusă a fabrică si publică la fabule, după cari Andrassy ar fi secerat mari triumfuri in Berlinu, er Gorciacoff ar fi fost nevoit a-si modifica programă de ac-

tiune ce aduse se cu sine gat'a! De asta
programa, afara de domnii nostri, nime nu
scie nemic'a; er burs'a din Viena tocmai
nu vrè se scie de vr'unu triumfu alu d-lui
Andrásy, ci din contra este forte de-
belata pentru concesiunile ce a trebuitu
se faca, resp. resultatulu conferintielor.

„Figaro“ din Viena mi ti-lu aduce pre dlu generariu de honvédí c. Andrásy, in costumulu seu de parada, dar tunsu si rasu pon' la pele din Berlinu, in cătu nici Camerariulu seu nu-lu mai conosce!

Tare ue tememu că „Figaro“ o nimeresce! De altmîntre și foile opositionali de aici, precum „Egyetértés“, „N. P. Journal“ etc. încă o constată și spunu pre facia, că marele nostru diplomat nu ni-a adus din Berlinu de câtu unu mare fiasco, unu testimoniu de supunere cătra Muscalului!! —

Despre răscărca din Bulgaria,

*pregatirea si pornirea ei, éca ce se scrie prin
foi cu informatiuni directe, precum este d. e.
Politită din Preuna*

„Politik“ din Frega.

Se scie că Bulgaria este cea mai mare, mai impoporata și bogata provincia a Turciei europene, carea se intinde de alungul Dunărei, de la riu Timocu, de asupr'a de Vidinu, pîn' la Marea-negra, și apoi în colo spre Constantinopole și Tesalia, mai peste totu Balcanulu. Unii î punu poporatiunea la 5, unii peste 5 milioane de susfete, între cari 4/5 bulgari, vr'o 200 de mii turci și ca la unu millionu de Romani, atâtă pre malul Dunării, cătu și în Dobragia și în Balcanu.

Poporul bulgaru este forte pacinici si muncitoriu; in ambele privintie intrece pre celu romanu; cu totce, triantele si jafurile turcesci ne'ncetate, in decursul secolelor si diecenielor si pre elu a trebuitu se-lu scota din flegma si si ai sei ffi mai energici s-au incercat a scuturá jugulu barbaru, pon' acuma pururiá platindu ca sangele seu cu espatriarea cufesatele incercari.

De cum anu véra prorupse rescóla in Bosnia si Hertegovina, Bulgaria incepura a se pregati si ei pentru ori ce eventualități; lucrara acasa si prin strainetate, diua si nopte, pentru d'a inscená la unu momentu potrivit, rescolarea tieri pentru lupt'a de emancipare.

Noi, în caletoarfă năstră de anu véră pre Dunare, am avutu ocasiune a vorbi cu mai multi corifei bulgari, cari se vaierau amaru, că n'au avutu nici cea mai mica informatiune despre pregatirea rescólei din Bosnia si Herțegovina, și că deci prorumperea acesteia i-a gasitu absolutu nepreparati! Se vede insa, că acești corifei au lucratu tota iérn'a neobositi și că cu deschiderea prima-verii, organizarea insurectiunei au aflat'o destulu de maintata, că sé pótă esi cu ea pre facia.

Noi am amentită, cum rescol'a isbuină în primele dile ale lui maiu, la *Statitia si Taratar-Bazardgiu*. Acum astămu, că pre același timpu, redicarea s'a intemplatu printre unu lungu siru de sate, de pre langa *Ohodopa*, o aripa a Balcanului și pona de parte către Trația. Centrul rescolei se dice a fi unu satu mare cu numele *Ottacălu*, ce ar avea insenmata strategică în acelui tienutu și unde s'ară concentrati 1200 de bulgari, bine armati și disciplinati.

Rescolă pretotindeniă s'a inscenat, după o parola secreta, de la o autoritate națională secreta, și s'a manifestat prin navalirea asupra „zaptiilor” audeca a *pandurilor* și a *persecutorilor* turcesci, și uciderea acestora, prin alungarea dregatorilor turci, prin depunerea antistielor comunali de prin sate, prin inchiderea scăolelor și menarea invetitorilor.

la arme, ér a scolarilor u mai mari siori in munti, pentru deprimarea in armie, si apoi firesce, prin denegarea de ori-ce mai de parte dare si ascultare pentru stepanirea turcesca.

Conducerea secreta, carea se numesce pre sine „guvernu nationale,” a datu precum se scrisă, unu manifestu cătra Natiunea Bulgară, în 50,000 de exemplarile, prin carele provoacă la resculare generale, caci orăa manuturii a sositu! Cei teneri si la potere sè apuce cu totii armele, cei betrani si cei cu avere sè aduca ajutoriu în bani patriei! Desclinitu se punu sub paza si se amenintia antistii, séu cum li dicemu noi, judii comunali, despre cari se dice, că pururiá au facutu pre spionii si uneltele turcilor si au tradatul poporulu; deci ei sè se ferescă, caci viéti'a loru este in man'a stepanirii secrete!! Turci cei puciini, resipiti printre Bulgari, sunt svátu'ti, ca sè stee pre pace si in tacere, si nime nu li face nici unu reu; inse vai de ei, déca se voru opune miscărrii séu voru face pre denunciantii ei!

Éca, vedeti astfeliu isbucnesce mai curențu séu mai tardiu ur'a si resbunarea poporului in contra stepaniriloru tirane, barbare si netrebnice, cari nu se iude cătu a apesá si despoia pre popóre. —

R o m a n í a.

Abia se instală în București nouul Cabinet, compus din sumițătile tuturor nuantelor liberali și naționali, cându-l din partea celor de 5 ani pânăci la putere, nici se prezintă o scenă, o tienută, ne mai pomenzită între asemenea imprejurări, la care deci de buna sănătate nimenea nu putea să se astope.

„Pressa“ dibacele si agerulu organu alu partitei „conservatorie,“ „liberali conservatōrile,“ a „ordinei,“ si mai sete Ddieu, cum se intitulau cei-ce de cinci ani condusera destinațiele tierii, — unu organu redigiatu cu multu tactu si talentu, despre carele noi supuseram ca trebuie se fie ajunsu a dispune de unu publicu, ce intre totte imprejurările i-ar garantă existenția, — organu pre care noi, dupa tonulu seu firmu si consecinte trebuia se-lu tinențu inspiratu de principie si convicțiuni patriotice ne-abandonabili, — grabi a-si curmă firulu vietii!

Acést'a nu potemu sè ni splicàmu.

Să fie să, că nici colo pes e Carpati, Romanimea nici chiar prin o domnia lungă a fflorilor sei nenaționali, domnia în multe privinție incoronată de succese stralucite, — să n'aibe de felu atragere și alipire contra organele de o directiune neromana, său nepromulgata româna, precum acăstă de vî'o 15 ani în cîci se manifestă în celu mai inverderat modu aici la noi, unde nici o foia româna, ori cătu subventionata de guverniele neromâne, nu să potă sustine, de indată ce publiculu i pricepù tendintia contraria spiritului naționale român ?!

Marturisimul, că ne-am senti multu fericiți, deoarece am scăzut asa.

Să se cădă ora, să luăm *V. Doreescu*, susținutul său, „*Pressa*,“ între grelele cercușantie de astăzi ale României, să fie astăzi, cunca nărăfi lucruri patriote și naționale, să mai facă greutăți și pedece directiunii și activității liberali-naționali a nouului Cabinet?

Si unu asemenea raru esemplu de patriotism si nationalismu ne-ar incanta. Insa o foia politica cu o directiune si resp. programa bine desvoltata, moralmente nu depinde numai dela proprietariulu si redactorele ei, ci inca mai multu dela publiculu ei, si acesta consideratiune este, carea ne pune in dumerire, cu atatul mai vertosu, deca nu perdemu din vedere inca una aperiitie practica, aceea adeca, ca pre totu timpulu de cinci ani alu domnirei conservatorilor in Romania, press'a guvernamentale pururiu a fost si a remasuta forte neinsemnata, pre candu press'a opositiei mereu s'a latitu, si inca intr'o mersura,

pre care chiar sub domn'a asiá numitiloru
„Rosi“ n'a potutu s'o ajunga!

Ori cum să fie, instalarea noului guvernă în România a destepătu cea mai viuă interesare și bucuria în tiéra, în aceeași măsură însă curiositatea străinătății. Deci fiind că punctul de mancare alu activităței sale este și rămâne program'a ce a dezvoltat elu naivitatea corporilor legiuitorie, și fiind că această programă într'adeveru este caracteristica pentru situație, nici tienem de detorintia a comunică aci onorabilelui publicu alu nostru întrăga aceea programă, carea sună :

*Domnilor Senatori, Domnilor Depu-
tati! Ultimele alegeri senatoriale provocandu
o crise ministeriale, Marș'a Sa Domnitorulu a
bine-voitu a ne incredintia frenele guvernului.*

Prin acestu actu de incredere alu Marfei Sale, s'a consacratu principiulu salutare, că în tierile cu unu regimn constitutionale reprezentativu nu guverniele trebuescă să creiedie majoritatile Corpurilor Legiuitórie, ci voint'ia liberu exprimata a tierei să indice increderei Marfei Sale alegerea consilierilor sei.

Acestu mare adeveru constitutionale resuma insusi programulu ministerului actuale. Vomu pastră frenele guvernului in cătu timpu ne vomu bucură de increderea Domnitorului, de sprijinulu tierei, legale si, liberu exprimatum.

Drepturile și libertățile constitutionale fiindu unu bunu alu tutulor partitelor, alu tutulor Romanilor, missiunea nostra va fi ea atâtă cetățenii individualu, cătu și fie-care partit, la umbra pactului nostru constituționale, să se folosescă de aceste drepturi, ca asiā toti cetățenii, fara osebire de drapel, să potă a-si exercita legitimulu controlu asupra afacerilor publice.

*Domniloru Senatori, Domniloru Depu-
tati! Venim la guvernul fara recriminatii, —*
fara spiritu de resbunare, venim cu viu'a
dorintia nu de a sfaram partitele, — caci
sfintii a si chiar lupt'a pacinica a partitelor
este o consecintia a regimului *constitutional*,
— ci de a potoli patimele si urele din tiéra,
asecurandu si amiciloru si adversariloru, fara
deosebire, deplin'a intrebuintiare a libertatiloru
constitutinali. Astu-felu noi credem, ca —
reintrandu in deplinului exercitiu alu controlului
seu asupra afaceriloru publice — tiéra, la
randul ei, va sprigni unu guvern, care va
cauta sorgintea fortiei sale numai in aplicarea
cu sanctie a principiului responsabilitatii
ministeriale.

Tari prin puterea morale ce intovara-
siesce pururea pe acei ce se radima pe legali-
tate, sprinindu-ne pe concursulu Corpurilor
Legiuitorie, vom cauta mai nainte de tota a
face se se bucur acesta natiune, atat de
incercata, de bine-facerile pacei.

Politica noastră exterană va fi pacinică, va fi plină de respectu pentru tractatele internaționale, cari statonicesc condițiunea politica a României, cari i asigură independența, cari i garantă neutralitatea. Astă-feliniță va merită încrederea inaltelor puteri garanți.

In intru, politic'a nôstra, ya avé de tien-
ta mai alesu, si mai cu deosebire, de a aduce
o deplina ordine si reali economie in finantiele
Statului, de a crutâ pe cătu e cu putintia
pung'a contribuabilitelor, de a desvoltâ prin
legi financiari si economice avut'a particolare
care este sorgintea avutiei publice. Sôrtea po-
pulatiunilor rurali, ingenuchiate sub lip-
suri si abusuri, trebuie se atraga, ca o neces-
itate de antaiulu ordinu, tota bine-voitóri'a
imbracisiare a Corpurilor Legiuítorie, tota
ingrigirea guvernului, si nu vomu trebui se ne
oprîmu aci: agricultur'a nôstra, spre a pros-
perá, reclama imperiosu ca comerciulu si in-
dustri'a nationale se se buceure de o deosebita
ingrigire, se li se dœe acea protecțiune, acele
medilóce de desvoltare, pe cari in tote tierile
civilisate le gasesc interesele materiali.

Biseric'a si scol'a constituie baza nationalitatii nostre, constituie prima conditioane a

esvoltării morali si intelectuali a populației noastre. Parintii noștri nici o data, și chiar în timpurile cele mai nefaste, n'au parătu acestu adeveru. La randul nostru, nu vom neînriga ceea ce strămosii noștri au respectat și au iubit.

Justitia trebuie să fie unu bunu, o proprietate a fiecaruia vietuitoru în acăstă tierra. Numai realtiandu justitia, numai punând-o în afara de pasiunile partitelor, de ingerința administrației, vomu potă intemeia în nim'a fiecaruia respectulu dreptului, consanția detorfei, increderea și supunerea la legea comună.

Positiunea geografică a României, conservarea naționalității noastre reclama, ca să nu pururea în stare de a ne aperă otarele, de face să ni se respecte neutralitatea. Impresionul dăr se cere ca tiără să-si organiză forțele militare.

Proclamaudu acestu adeveru, pe care națiunea lu-recunoște și l'a recunoscutu în multe dată și cu facere de multe sacrificie, cu toțe frachetia declarămu, că nu inteleghem, ca subt nume de *inarmare* să se störce în modu nefructuosu și nefolositoru o mare parte din resursele tierei.

Fii si fratii noștri formă media rândurile naționale noastre. Ea dăr merita totă solicitudinea d-văstra. Organisarea sa mai economică, nu înse a-i slabii tari, asecurarea națiunei fizierilor, imbunatatirea sörtei soldatului, multu reforme reclamate și cari sperămu că prin concursulu Corpurilor Legiuitorie voru eveni realități.

Ne vomu opri aci, d-lorii senatori, d-lorii deputati! De vomu avé durata, de vomu avé concursulu națiunei, faptele voru corespunde vorbelor. Si inchiaand, declarămu inca o data, că scopulu ocarnuirei noastre, că obiectul reîntrupei noastre activități, este reinstalația națiunei în liberulu exercitii alu libertățioru sale constitutionali, reintemeiarea întredui și adeveratului controlu alu contribuțiloru asupra afacerilor tierei; și ve ascuțim, d-lorii senatori, d-lorii deputati, că numai în realizarea acestui programu vomu cauța desplată osteneleloru noastre.

Manolache Costache, M. Cogalniceanu, Ioanu Brătianu, George D. Vernescu, Colonel G. Slaniceanu, G. Chitiu, M. Ferichide.

In őra suprema.

(*Negociatorii și industriarii trebuie să impropoledie de nou firmele pón la 1. iuliu 1876.*) Dupa art. VIII. §. 1. alu legii industriale de la 1872, fia-carele maiorenă, său dechiaratu de maiorenă, (asă și femeiă,) are dreptu de a esseră, adeca purtă o *industria*, (meseria, maiestria,) său *negociatoriu* ori comertiu. Dar si minorenul are această dreptu, căcă tutorulu, său în casu de necesitate, judecțiunea orfanale dă consensulu recerutu.

Cine vre se pórte maiestria său *negociatoriu*, (§. 4.) este indotorat să-si inscrie voîntia la *deregatoriu* *industriale*, (careea e pretură său judele administrativu) și se documenteze că e maiorenă, său că are iertarea vorstei, mai susu pomenite.

Pretură său solgabiroulă cum i dicemu, este indotorat, ca în 3 dile si in daru, adeca fiora nici o tacsă, să dée indreptatirea pentru industria, „*Licență*“ său legitimarea de industria.

Dupa §. 86, acelu maestru său *negociatoriu*, carele nu s'a inscrie astfelii la autoritatea politica atinsa, si n'are atestatul dela acăstă, pôte fi globită său *pedepșită* in bani, *pana la 50 fl.*

Dupa §. 82 fiacare industriariu, adeca maestru are dreptul, ca nu numai lucrurile său produsele incertei sale, manufacturele sale, (adeca pre cari le-a lucratu elu si prin lucratorii sei,) ci și altele ce le-a primitu în comisiune, ori a cumpăratu, să le vinda a casa, său ori unde in tergu.

Fiacare industriariu, are dreptu să des-

chida bolta (dughiana,) adeca unu locu de negotiatoria pentru productele sale si resp. marfa sa.

Dupa §. 38, *industriarii* (maiestrii), suntu detori a-si „*improtocolă firmă*,“ si a „*tienă cărti*“ (protocoale,) despre industria lor, conform prescriseloru din alte legi, ce custau în acăstă priviatia.

In privintă acăstă vorbesce *legea comercială*, adeca cea despre negotiatori, articolul de lege XXXVII. din 1875.

In §§-ii 258 si 259 se spune că ce este negotiatoria, si adeca, că ea este, candu cineva cumpăra marfuri, său ori-ce lucruri măscatorie, cu scopu ca pe acelea, asă în natură precum le-a cumpăratu, său măcar prelucrate, să le vinda mai departe. De astă se tiene și industria, candu cineva primește unu lucru măscatoriu pentru ca să-lu prelucre, dréga său prefaca pentru altii, si dăca acelă cu negoziul său intrece cerculu industriei mice.

Cerculu industriei mice atunci se intrece, candu p. e. croitoriu nu numai căsa imbracamente de felu de felu de materii pentru altii, ci vine și materii de altii produse, precum și haine gâtă in boltă sa, său în ori ce localitate a sa.

Paragrafulu 38 din legea industriale, cu §. 5. din legea comercială s'a pusu într'o legatura său reportu, ce sună: *Hotărîrile legii comerciale în privintă improtocolarii firmei, și tienă cărti său protocoale, se estindu și asupră industriilor, adeca a maiestriilor, candu acestia cu productele său manufacturileloru intreced cerculu industriei mici, adeca: candu în intielesu strinsu suntu totu deodata și negotiatori.*

Dupa legile de mai nainte numai negotiatorii din orașele cu peste 10,000 de locuitori, si cari in asă orașiu platiu peste 20 de fl, dare la anu, au fostu detori a-si improtocolă firmele; dar acuna, dupa §. 16 alu legii comerciale nu se face deosebire intre negotiatorii de pe la sate si intre cei de la ocazie; intre acelă cari au platită dare peste 20 fl său mai puținu, ci negotiatorii peste totu sunt indotorati, ca să-si improtooledie firmele. Care nu improtooledia, dupa §. 21 cade sub *globa ponă* la 500 fl.

Să bagămu bine séma! Dupa §. 551, inca si acelu negotiatoriu său industriariu, carele si-a fostu improtocolatul firmă la atare judecătii de cambi si de comert, este detoriu să-si-o improtooledie de nou, si anume in termenul din 1. Ianuarie 1876, pana la 1. Iuliu 1876, căcă altcum dupa §. 21, va fi pedepsită in bani, *pana la 500 fl.*

Acelu negotiatoriu ori industriariu, carele a fostu improtocolat, dăca se improtooledie de nou pana la 1. Iuliu 1876, dupa §. 562, are dreptul scutintiei de timbru pentru rugărea sa si nici nu platesce tacsă de publicare in foia oficială.

Acelu negotiatoriu său industriariu, carele pentru antaiă óra se improtooledia, precum si acelă cari fiindu improtocolati, dar pana la 1. Iuliu nu se voru fi improtocolatul de nou, au să pună timbru de 10 fl, pe suplică pentru improtocolare.

Fiindu că acumă fia-care tribunalu regescu e și tribunalu de cambi si comert, rugărele pentru improtocolare se dau la acelu tribunalu regescu, sub a cărui competintia locuiescu concernentii negotiatori său industriari.

La suplica se alatura:

1. Estrasulu de botezu; in cătu ar fi indoiela că óre cine-va e maiorenă, altmintrele nu.

2. Licență dela judecătina orfanale său învoirea curătorului său a parintiloru; dăca cine-va e minorenă, său dechiararea de maiorenă.

3. Certificatul său legitimarea de industria ori negotiatoria, capetata dela pretura ca deregatoria industrială de primă instantia.

Dăca cine-va si-a capetatul dreptulu său de negotiatoria său industria cu multi ani mai

nainte, atunci se alatura acelu documentu vechiu, er in cătu acelă nu l'ar mai avé, pe basă §-lui 4. din legea industriale, capeta indreptare nouă dela pretura.

4. Pentru publicarea firmei este tacsă de 50 cruceri, candu firmă e numai pe o persoană.

Fiacare negotiatoriu său industriariu este in dreptu, a se infacișă in persoană la tribunalu, si a cere cu gură improtocolarea firmei sale. Dăca pe vr' unul nu-lu cunoscu la tribunalu, acela e indatorat să se infacișeze cu duoi martori ce-lu cunoscu, pre cari ii cunosc tribunalulu, respective asesorulu esințu anume pentru improtocolarea firmelor.

Intr'o comună nu se admittă dōue firme asemenei; pentru acăstă dăca suntu duoi negotiatori, totu cu unu nume, spre distincțiu unul trebue să mai adaugă ceva la numele sau, p. e. numele tata lui sau, său vr' unu predicatu, etc.

Dupa §. 25, din legea comercială fiacare negotiatoriu si industriariu, ce este indatorat a-si improtocolă firmă, totu de o data este detoriu să tienă cărti său protocoale de negotiatori, legate bñe, ale căror foi să fie numerotate si la radecina percurse si tienute de unu sinor, ale cărui ambii capeti să fie sigilati.

La rugarea de improtocolare a firmei, fiacare pôte să-si alature și protocoalele ce i suntu de lipsa, cari apoi la tribunalu se autentică, adeca legalizădă, si sinorulu să sigilează după normă prescrisa. Dupa §-ulu 30 aceste cărti trebuie pastrate 10 ani; aceste cărti tienendu-se după regulele legii, faci pentru negotiatoriu său industriariu diumetate de probă său dovedă in casuri de procese.

A. M.

Cernauti, 1. maiu 1876.

In numerulu 30 a. „Albină“ de estu tempu s'a publicat o corespondentia din Cernauti, care critica intr' unu modunisticu căteva persoane ce au participat la o reprezentanție teatrală într'o casa privată din Cernauti.

De óra-ce mai multi domni si mai multe domne de aice au binevoită a-mi atribui mie scrierea acelei corespondentie, si a-mi reprosi că critică pucinu magulitória a respectiveloru persoane, reprosuri ce nu le merită, me semnu indemnătă a declară in publicu, precum am facut-o și privatu, cumca nu sum eu autorul acelei corespondentie, si că n'am avut nici cea mai pucină cunoșciintă despre densă mai nainte de ce am cedit-o in „Albină.“

Asiu fi tacutu la tóte acele reprosuri, desă se immultiesc; dar au ajunsu unii pana a-mi spune, cumca numai eu a-si fi potut scrie unu articlu atâtă de corectu in limbajul si expresiune. Prin acăstă s'a datu deci unu prămare testimoniu de paupertate Romanilor din Bucovina, considerandu-ii de necapabili a scrie ce cevasi curat romanesc; de aceea n'am sentit indemnătă a intimpină aceste inculpări prin prezentea desmintire.

Din acăstă causa, apoi din cauza că nu am datina a-mi atribui lucrări straine, si in fine fiindu că nu voi nici eu a fi inculpatu pe nedreptu, si a sufert reprosuri nemeritate: Te rogu dle redactoru, in interesulu adeverului, să binevoiescă a publică aceste sirci, si dacă nu vei vot să numesci pe adeveratulu autoriu, atunci celu pucinu să adveresci, că óre sum eu autorului corespondentie de sub întrebare.*)

Theodoru V. Stefanescu, mp., amplioiatu la tribunalu.

*) Nu pregetămu a adveri, că autorul corespondentiei din cestiune este cu totulu altul, alu cărui nume insă noi nu suntemu indreptati a-lu spune in publicu. In cătu pentru scrierea corecta, apoi noi asiă credem, că intre cei vr'o 10 corespondenti ai nostri din Bucovina, abia se află vre unul, care n'ar scrie corect.

Red.

Sas-Sabescu, in aprilie 1876.

Totu ce se face pentru scola, credemus că se face pentru vieti nostra nationale.

Diuaristica nostra credemus, că are de- torintia morale să iee deci notitia despre tote cele ce i se comunica in acestu obiectu.

Si amu si observatu cu deplina indestulire că in mare parte si-si face detorinti'a, publicandu totu ce i se comunica in interesulu scolariu.

Corpulu profesorale dela scolele din locu a luat initiativ'a la fondarea unei biblioteci scolari in locu, cu ajutoriul multoru pre stimate persone din locu si din afara.

Ni-amu tienutu de detorintia deci a face cunoscutu in publicitate acele pre stimate persone; dreptu aceea amu si tramisu de multu o multiamita publica Onorabilei Redac- tioni uela „Telegrafulu Romanu“ din Sibiu, privindu-lu de celu mai indetorata in acesta privintia, ca foia a archiediecesei nostre. Pana astazi nuse nu amu pututu fi norocosi a cett in amentit'a foia cele tramise de noi.

Ne-putendu-ni splica, caru se fie caus'a nepublicarii, ni luam' vor'a a intrebă pre On. Redactiune, respective comis'cionea admini- strativa a „Tipografiei Archidiecesane“ că ce poate fi caus'a nepublicarei acelei multiamite, caci noi credemus că „Telegrafulu Romanu“ este foi'a officiale a besericei si scolei nostre, si deci cele ce i se comunica cu privire la intere- resele besericesci si scolarii, ar trebui se le dă publicitatii. Noi asia credemus.

Muresianu, Ge. manu, Herlea.

Variet. I.

[*] (Siedint'a publica solena si dup' aceea petrecerea de dñi, cu arangia societatea lit. „Petru Maior“ asera si resp. asta nopte in paduricea capitalei Bucuresta in localitatile „Clemens,“ au succesu potemu dice non plus ultra. Ceriele de vr'o 10 dile ne udă mai ne'nteruptu, facendu-ne o temperatură de maiu aprope nesuf'ribile, tocmai din preser'a dieci destinate pentru acesta reunioane a Romanilor se schimbă ca din adinsu, si asia adunarea devine un'a dintre cele mai numerose si petrecerea un'a dintre cele mai plăcute, Spaciós'a sala era plina-plinutia si de asemenea restauratiunea de langa ea. Produc- tioniile junime fecera cea mai deplina multiamire publicului si mai vertosu cantările esecute de chorulu vocal si pre violina, pe cari firesce eră in stare de a le apreti si numerozii ospeti straini. Pre noi ne-a interesat multu evenimentul de deschidere si cu darea de séma a d-lui presedinte Drdu Vula, din care causa ni vomu permite a-lu si publica cătu mai curendu, cea-ce credemus că merita pe deplinu, fiindu elu o icôna fidele a societătii „Petru Maior“ de la nascerea ei si pona astazi. La 9 ore siedint'a Societăti se termină si incep dantiulu, carele cu o pauza de peste una óra la mediulu noptii, se continuă pon' la 3 si resp. pon' la 4 ore de deminétia cu nespusu animo, in cătu de multe ori spaciós'a sala parea pre ingusta. In cătu pentru numerositatea publicului va ajunge se spunem, că prim'a cadrila s'a jucatu de 40 parechi, si chiar a III. pe la 2 ore dupa mediulu noptii, a intiuinitu 38 parechi; apoi se intielege că publiculu nejocatoriu a fost multu mai numerosu. Insemnăm si aceea, că precum majoritatea balanselor a fost pre- valente romana, intocmai asia majoritatea damelor a fost de a-te nationalitati. Cea mai frumosă cununa de dame, in cătu ingagiarea acestora face intr' aueveru onore tenerilor arangiatori! Sub timpulu pauseri s'au aliatu generosi, cari au facutu se cuig in abundantia spumegandulu mustu de Stiampani, provoca- cundu căte-va toaste acomodate la primulu locu unulu intru memor'a lui 15 maiu 1848! tote petrecute de cele mai frumose cantece na-

tionali, inchiajandu cu „Destépta-te Romane!“ La 3 ore de deminitia ordinea dantiurilor s'a terminat si ospetii plecară, er junimea nostra mai tota contiună in dantiuri pure nationali pona se facu diua bine! N'a fost sufletu se nu se bucură de acestu succesu; er multimea de unguri si nemiti, prin cordialitatea ce se manifestă din tota partile, ne facea se uitam' miseriele de di si ne'tielegere politice. La despar- tire parol'a generale era: „Se ne vedemus cu rendu érasi!“ —

* (Cum platescu Americanii pre publi- cistii renomati!) O carte francesa, de curendu aparuta, scie se naredie urmatori'a intemplare: Candu Rochefort, celebrulu publicistu francesu, ajunse la New-York, unu colaboratoriu de la „Herald“ de acolo, dejă lu-asteptă la debarcare si numai de cătu mi-lu cuprinse cu roga- rea se-i scrie unu articlu pentru fóia, despre ce va vră, că i va dă cătu va cere! Rochefort ceru 5000 franci, cari numai de cătu i se depusa, pentru unu articlu de 50 siruri. Va se dica, cete 100 franci pentru unu siru! Ei, dar agen- tele avea insarcinarea d'a dă pon' le 25.000 de franci, adeca cete 500 franci de linia !! — Asia se pretiuesc in tierele si la poporele culte condeiele publicistice escelenti!

* (De ce-su bune cadavrele ómeniloru morti in America!) „Pays“ din Paris publica unu memorable „puff“ din Philadelphia in America, carele suna: Dlu Mahrenholz redică de curendu in Washington o timaria pentru pei de omu, si fiindu că platesce bine marfa cruda, nu una veduva doioasa si unu fiiu cu anim'a sfaramata de dorere remasitiele pamantesci ale barbatului si resp. ale parintelui reposatu in timari'a d-lui Mahrenholz, fi- resce pentru bani buni; er fabric'a face „Geschäfturi“ forte bune cu peile de omu, bine lucrate, fiindu acestea minunate, prin molitiunea loru mai vertosu, pentru papaci de dame. La espositiunea din Philadelphia dlu Mahrenholz a tramisu o parechia de astfelui de pa- puci nespusu de frumosi, cari atragu tota aten- tiunea damelor tenere si cochete! Altu Ameri- canu, tocmai lucra, a folosit pările cadavrelor remase fora pele in fabrica, pentru fabri- carea de gazu, gazu de iluminat orasiele! — Apoi ce mai vreti; nu sunt ai naibei acei ómeni americanu?!

* (Bibliografia.) A esitu de sub tipariu partea a II. formele neregulate, din Grama- tec'a latina teorectico-practica, de Ioanu C. Tacitu, prof. in gimnasiulu romanu din Brasovu. Formatu 8° mediu, in 166 pagine; la fine inse este adausu si unu vocabulariu lati- no-romanu si romano-latiniu, precum si de nume proprie in 82 pagine. Se poate procură dela autorulu din Brasovu pre langa pretiulu de 1 fl. v. a. de unu esemplariu; rabatu se da: dela 10 esemplarie unulu, dela 50 siepte, dela 100 — doue-dieci. — Partea prima din aceeasi gramateca, redusa la acelasi pretiu, se vinde in acelesi conditiuni. —

Publicatii lacsadili.

Concursu de licitatiune.

Subscrisulu comitetu parochiale prin acésta se scrie concursu de licitatiune minuenda pentru vapsi ea a coperementulu bisericei gr. or. rom. din Jadu, comitatulu Temesiorii, care acoperementu are o estensiune 86 orgie par- trate. — Pretinlu strigarii e 127 fl. 86 cr. v. a.

Doritorii de a intreprinde acésta lucrare, sunt avisati a se prezenta pe 13/25 maiu a. c. in localitatea scólei nostra gr. or. din locu, undu dupa efectuirea licitatiunei se va incheia contractulu, care in sensulu normativului consistoriale de sub nr. 1274/ep. 457 din 1871 se va substerne ven. Consistoriu diecesanu pentru aprobare. Condițiile de licitatiune se vor audi in facia locului. Ofertele sunt a se

trimite pana in 12/24 maiu la adres'a paro- chului Ioanu Istiniu, in Jadu. *)

Jadu la 3 maiu v. 1876.

1—3 Comitetulu parochialu.
*) Acestu concursu ni-a sositu abia in 5/17 maiu, fiindu deci abia de 2 ori publicabile pan' la terminu.

Red.

A L B I N A.

Institulu de creditu si de economii in Sibiu.

Conformu conclusului adunării generali din 28 martiu a. c. Nr. III. 3. a actionarilor societătii nostre, alu treilea cuponu dela 1. Iuliu 1876 alu actiunilor institutului nostru se va rescumpără dela numit'a di in colo la cass'a institutului nostru in Sibiu

cu fl. 9. —

Cuponii suntu a se predă pe langa con- semnare in ordine numerică.

Sibiu, 13 maiu 1876.

1—3

Directiunea.

CONCURSE:

Concursu se scrie la vacantea parochia din Ie- Unopolea (Borosiu-Ineu,) in dieces'a Aradului, protopresv. Ienopolie, cu terminulu de alegere pe 24 maiu a. c. st. vechiu.

Emulumentele sunt: Una sessiune pa- mentu aratoriu, biru dela 130 case cete una mesura cucurudiu sfermatu, si stolele indati- nate.

Recentii au se produca testimoniu despre absolvarea theologiei, precum si de calificatiune; preotii sancti voru ave pre- fectiinta.

Recursele, adresate comitetului paro- chialu, se voru tramite oficialui protopres- teral in Ienopolea (Boros-Ineu.)

Alesulu preotu va ave a dă ajutoriu con- cernintelui protopopu, respective administrato- rului protopopescu in tota functiunile sale paro- chiali, fora a pretinde ceva remuneratiune pentru servitiile facute in parochia protopo- pesca.

Ienopolea, 23 aprilie 1876.

Comitetulu parochiale

cu scirea mea: Nicolau Beldea, mp. adm. protopopescu.

Pentru vacantea parochia, incopciata cu sta- tiunea invenitorésca din Iarcosiu, se es- cri concursu cu terminu pana la 24 maiu / 5 iuniu a. c. in care di va fi si alegerea.

Emulumentele suntu: Diumetate sessiune de pamantu, biru si stola de la 60 de case, 63 fl, ca plata anuale invenitorésca, 4 sinice de grau, 4 de cucurudiu, 9 orgii de lemn, car- tiru bunu cu gradina.

Recentii voru tramite recursele dlui protopresbiteru tractuale in Buteni (Buttyin) com. Aradului. —

Iarcosiu, la 25 aprilie 1876.

Comitetulu parochiale

In contilegere cu mine:

C nstantinu Gurbanu, mp., protopresbiteru.

Pentru parochia din Luguzdău, devenita va- cante prin mórtea preotului Ioanu Merla, prin acésta se scrie concursu cu terminu pana la 16/28 maiu a. c. in carea di va fi si alegerea.

Venitele parochiei suntu: folosirea a 22 jugere de pamantu, locuintia, biru, stolele usuate dela 60 de case. Venitele unui anu se impartu cu veduv'a preutesa.

Recentii se voru prezinta in biserica pentru a se areta naintea alegatorilor, era recusele loru le voru adresá comitetului paro- chiale p. u. Siliingia.

Luguzdău, la 25 aprilie 1876.

Comitetulu parochiale

In contilegere cu mine:

Constantinu Gurbanu, mp., protopresbiteru tractuale.

1—3